

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Raamleping nr 169319/3

„Teadmussiirde pikaajaline programm mahepõllumajanduse tegevusvaldkonnas, aruanne

Aruande periood: 01.04.2018-30.06.2018

Ühispakkujad:
Eesti Maaülikool
Eesti Taimikasvatuse Instituut
Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus
Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus
SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus

Tartu 2018

SISUKORD

1. Üldine informatsioon.....	3
2. Ellu viidud tegevused	5
2.1. Infopäevad ja konverents	5
2.2. Teabematerjalid	9
2.3. Mahepõllumajanduse valdkonda kajastav portaal	9
2.4. Mahepõllumajanduse perioodiline väljaanne „Mahepõllumajanduse Leht“	11
2.5. Õpiringid.....	13
2.6. Esitlustegevused	13
2.7. Ettevõtete külastused	13

1. Üldine informatsioon

1.1. Töötajate vaheline (vajadusel ühispakkujate vaheline) tööjaotus

Ühispakkujate vaheline tööjaotus ei ole muutunud. 2018. a tegevuste korraldamine jagati partnerite vahel.

Ühispakkujate tööde jaotus:

- Infopäevad: Eesti Maaülikool (EMÜ), Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus (EMSA), Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus (ÖTK), SA Eesti Maaülikooli Mahekeskus (Mahekeskus)
- Konverents: EMÜ
- Ettevõtete külastused: EMSA, ÖTK, Mahekeskus
- Esitlustegevused (sh demokatsetel): EMÜ, ETKI, ÖTK, EMSA, Mahekeskus
- Õpiringid: EMÜ, ÖTK, EMSA
- Teabematerjalid: EMSA, ÖTK, EMÜ
- Mahepõllumajanduse valdkonda kajastav portaal: EMSA

Kogu projekti juhib ning selle elluviimise ja aruandluse eest vastutab projektijuht. Iga konsortsiumi liige vastutab endale võetud tööde puhul algusest lõpuni (alates planeerimisest kuni aruandluse koostamiseni).

Omavaheline kommunikatsioon töötab hästi. Projektijuhi ülesandeks on koordineerida tegevuste elluviimist ja anda informatsiooni vastavate nõuete täitmise kohta, vajadusel täpsustada Tellijaga tekkinud küsimused jms.

1.2. Aja- ja tegevuskava täitmine ning selles esinenud muudatused

Planeeritud õpiringide osas otsustati asendada mesinduse õpiring teraviljakasvatuse õpiringiga, kuna mesinikud loobusid õpiringist ja taimekasvatuse valdkonnas on huvi ja nõudlus suur. Nõukogu otsuste protokoll 11.06.2018 on lisatud aruandele (Lisa 1). Marjakasvatuse välislektor oli plaanitud II kvartalis, kuid Christina Winteri tiheda töögraafiku tõttu ei olnud tal võimalik tulla. Otsitakse uut marjakasvatuse välislektorit III-IV kvartalis.

Teised tegevused on käivitunud ja viidud ellu planeeritult.

1.3. Kommunikatsioon Tellijaga

Kommunikatsioon Tellijaga on toiminud hästi, suhtlus toimub nii e-maili kui ka telefoni teel. Kõik küsimused on saanud vastused ja nendega on arvestatud. Kommunikatsiooni lihtsustamiseks kasutatavad ühispakkujad e-maili aadressi maheteave@gmail.com, et suhelda Maaeluministeriumi ja Tellija kontaktisikutega.

1.4. Kommunikatsioon infopäevade, täienduskoolituste, konverentside, õpiringide, esitlustegevuste ja ettevõtete külastuste teavitamisel sihtgruppidele.

Sihtgrupe teavitati vastavalt nõutele. Sihtgrupi andmed saadi Põllumajandusameti kodulehel asuvast mahepõllumajanduse registrist või küsitakse otse Põllumajandusametist.

Korraldatavate sündmuste info avaldati www.maheklubi.ee ja www.pikk.ee sündmuste kalendris, lisaks saadeti sihtgrupile kutsed e-maili teel.

Kommunikatsiooni lihtsustamiseks kasutavad ühispakkujad e-maili aadressi maheteave@gmail.com, millelt saadetakse kutsed ja vastatakse küsimustele.

1.5. Koostöötegevused valdkonnas tegutsevate asutuste ja organisatsioonidega ning teiste teadus- ja arendusasutuste, koolitajate, nõustamisteenuse pakkujate või sektori organisatsioonidega

Aruandeperioodil tehti koostööd Mahepõllumajanduse Koostöökoogu organisatsioonidega, et tutvustada antud programmi eesmärke ja tegevusi. Lisaks tutvustavad kõik hanke partnerid erinevatel asjakohastel sündmustel antud programmi tegevusi. Teabematerjalide ja infopäevade lektorite ning teemade planeerimisel tehakse koostööd ka Põllumajandusameti ja Veterinaar- ja Toiduametiga. Mahetoitlustamise infopäevade korraldamise osas tehakse koostööd Tallinna Linnavalitusega.

1.6. Programmi nõukogu

Programmi nõukogu on 10-liikmeline.

1. Karin Zereen, Maaeluministeriumi mahepõllumajanduse valdkonna esindaja.
2. Anu Nemvalts, Põllumajandusameti mahepõllumajanduse ja seemne osakonna juhataja.
3. Kairi Sisask, Veterinaar- ja Toiduameti jaekaubanduse, mahepõllumajanduse ja mitteloomse toidu büroo peaspetsialist.
4. Veeve Kaasik, mahepõllumajanduse valdkonnas nõustamisteenust osutav konsulent.
5. Kaspar Toomsalu, mahepõllumajandusliku taimekasvatusega tegelev tootja.
6. Jaan Kiider, Riido Ökotalu OÜ, mahepõllumajandusliku loomakasvatusega tegelev tootja.
7. Krista Kanniste, OÜ Wilawander, mahepõllumajandusega tegelev töötaja.
8. Karli Sepp, Põllumajandusuuringute Keskus, mahepõllumajandusliku teadus- ja arendustegevuse või seirega tegeleva asutuse esindaja.
9. Priit Penu, Põllumajandusuuringute Keskus, mahepõllumajandusliku teadus- ja arendustegevuse või seirega tegeleva asutuse esindaja.
10. Elen Peetsmann, Eesti Maaülikooli Mahekeskus, täitja esindaja.

1.7. Järgmisesse aruandeperioodi kavandatud tegevused

2018. aasta III aruandeperioodil:

- Jätkub teabematerjalid koostamine ja väljaandmine.
- Jätkub töö välislektorite leidmiseks ja infopäevade korraldamine.
- Toimuvad osad esitlustegevused ettevõtetes.
- Toimuvad osad infopäevad, nt infopäev mahesektori organisatsioonidele, lambakasvatus, taimekasvatus, puuviljakasvatus.
- Käivituvad järgmised õpiringid: taimekasvatus II (18.07), lihavesikasvatus, linnukasvatus, lambakasvatus
- Uuendatakse jooksvalt veebilehe www.maheklubi.ee sisu.
- Toimub Eesti ettevõtete külastus ja planeeritakse välisriikide ettevõtete külastused.

2. Ellu viidud tegevused

Aruandeperioodil:

- korraldati 6 infopäeva;
- toimus mahekonverents „Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul“;
- avaldati perioodilise väljaande „Mahepõllumajanduse Leht“, nr 81;
- ilmus trükis „Haljasväetis – mullaviljakuse parandaja“;
- valmis teabematerjali „Mahepõllumajanduse nõuete selgitus mahetootjale“ veebiversioon
- valmis trükise „Mahepõllumajandus Eestis 2017“ käsikiri.

2.1. Infopäevad ja konverents

2.1.1 Teema: Mahepõllumajanduslik mesindus

Toimumise aeg ja koht: [04.04.2018 Võrumõisa tee 4, Võru](#)

Korraldaja: Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus

Päevakava ja lektorid:

- Korjema ja mesilasvaha seosed, mahepõllumajandusele üleminekuaja tegevused
- Kahjurid ja haiguste ennetamine mahemesinduses
- Mesinduse mahetunnustamine, vajalikud andmed ja dokumendid

Lektorid: Aili ja Tõnis Taal

04.04.2018 infopäeva osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 2). Infopäeval osales 18 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

Peamiste probleemidena tootjate jaoks tulid välja varraolesta tõrje võimalused ja selleks sobivad vahendid ning mahevaha tähtsus ja selle hankimise võimalused. Paraku töötlevad mahevaha kärjepõhjades teadaolevalt ainult kaks ettevõtet – Sermesto Harjumaal ja Suitsik Saaremaal. Jätkuvalt on probleemiks korjealad – selliseid alasid, kus on ainult looduslikud või mahealad, on väga vähe, seega on oluline teada, millised tavamaad võivad 3 km raadiuses veel leiduda, et ala oleks mahenõuetele vastav. Siin üldist lahendust väga polegi, iga ala vaadeldakse juhtumipõhiselt – kui palju on head korjeala ja mis kultuuridega ja mil viisil majandatavad tavamaad korjealasse jäävad.

2.1.2 Teema: Mahetootmine ja töötlemine

Toimumise aeg ja koht:

[06.04.2018 Eesti Maaülikooli Mahekeskus \(Eerika tee 2, Õssu küla, Ülenurme vald, Tartumaa\)](#)

Korraldaja: Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus

Päevakava ja lektorid:

- Mahetoidu turg Eestis ja Euroopas. Arutelu
- Mahemarijade, -puuviljade ja -köögiviljade tootmise hetkeseis Eestis

- Töötajate mahetooraine vajadus (marjad, puuviljad, köögiviljad). Millist toorainet oodatakse ja millistes kogustes. Arutelu
- Tootjate koostöö, kuidas tagada ühiselt töötajatele vajalikud kogused ja logistika. Arutelu

Lektorid: Merit Mikk, Elen Peetsmann

06.04.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 3). Infopäeval osales 24 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

Infopäeva peamiseks teemaks oli mahemarju, -puuvilju ja -köögivilja tootvate/kasutavate tootjate ja töötajate koostöö edendamine. Infopäeva alguses tehti kaks sissejuhatavat ettekannet mahetoidu turu ja eelnimetatud toodangurühmade tootmise hetkeseisu kohta. Pärast seda tutvustasid mitmed töötajad oma tegevust ja tooraine vajadust (kogused, kvaliteet, kindlad sordid, logistika) ning koos tootjatega arutati, kuidas oleks võimalik tagada vajalikud kogused ja logistika, et töötajad ei peaks kasutama imporditud toorainet. Eraldi arutelu oli tootjate koostöövõimaluste osas.

2.1.3. Teema: Infopäev mahesektori organisatsioonide esindajatele

Toimumise aeg ja koht: [09.04.2018 Endla 4, Tallinn](#)

Korraldaja: SA Eesti Maatülikooli Mahekeskus

Päevakava ja lektorid:

- Mahepõllumajandusliku tootmise toetuse hetkeolukord
- Energiapaus
- Põllumajanduse ja kalanduse arengukava 2030
- Koostöö teiste põllumajandustootjaid esindavate organisatsioonidega

Lektorid: Merit Mikk ja Elen Peetsmann

09.04.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 4). Infopäeval osales 11 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

Infopäeval arutati, et mida on senti tehtud ja mida oleks veel võimalik teha, et leida lahendus mahetoetuse vähendamisele. Tutvustati põllumajanduse ja kalanduse arengukava koostamise protsessi ja põhimõtteid. Leiti, et kindlasti on vajalik jätkuv osalemine arengukava koostamises ja mahesektori poolt on oluline esitada omapoolne tagasiside ja ettepanekud arengukava dokumendile, kui see suvel huvigruppidele arvamuse avaldamiseks saadetakse. Arutati koostöö võimalusi Eestimaa Talupidajate Keskkliiduga - valdkondi, kus saab koostööd tõhustada, on mitmeid, nt agroturism, väiketootmine, suhtlus järelevalveametitega jne.

2.1.4. Teema: Mahetoodete turundus

Toimumise aeg ja koht: [12.04.2018 Hotell Euroopa, Paadi 5, Tallinn](#)

Korraldaja: Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus

Päevakava ja lektorid:

- Tarbijakäitumine. Kliendi lojaalsust mõjutavad tegurid, kuidas saada endale erinevates turustuskanalites püsiklienti. Bränding. Andres Kuusik (Tartu Ülikooli majandusteaduskonna turunduse õppetooli juhataja).
- Arutelu
- Mahetoidu turg meil ja Euroopas. Merit Mikk

12.04.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 5). Infopäeval osales 18 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

Infopäeva peamisteks teemadeks olid tarbijakäitumine, klientide lojaalsust mõjutavad tegurid ja bränding ning lektoriks Tartu Ülikooli majandusteaduskonna turunduse õppetooli juhataja Andres Kuusik. Eraldi teemana käsitleti ka toote pakendit – millist pakendit klient märkab, kuhu paigutada oluline info pakendil, milline pakend tekitab positiivseid emotsioone, pakendi kasutusmugavus. Seda teemat arutati osalejate toodete näitel. Infopäeva lõpus rääkis Merit Mikk mahetoidu turust meil ja Euroopas. Kõigi teemade vastu oli suur huvi ja iga teema puhul toimus ka elav arutelu.

2.1.5. Teema: mahepõllumajanduse konverents „Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul“

Toimumise aeg ja koht: [04.05.2018 Tallinna Lauluväljak](#)

Korraldaja: Eesti Maaülikool

Päevakava ja lektorid:

- Konverentsi avamine ja sissejuhatus – Elen Peetsmann, Eesti Maaülikooli Mahekeskus
- Mahepõllumajandus ja mahetoidu turg Euroopas – Helga Willer, Mahepõllumajanduse uurimisinstituut FiBL, Šveits
- Maheteravilja ekspordikogemus – Hardo Vahemäe, Wiru Vili
- Mahepõllumajandus Eestis: väljakutsed ja võimalused – Toomas Kevvai, Maaeluministerium
- Mahejäätise tootmine ja turundus – Rasmus Rask, La Muu
- Mahelihatoodete tootearendus ja turustamine – Lauri Bobrovski, Sirlain
- Mahetöötlemise ja turustamise kogemus – Lauri Betlem, Salvest
- Mahe toormahlade tootearendus ja turustamise kogemus – Janno Veskimäe, HeyDay Organic
- Mahetoitlustamise ökomärgi kasutamise kogemus – Krista Jansen, Estonian Burger Factory
- Mahetoidu turust Eestis – Merit Mikk, Mahepõllumajanduse Koostöökogu
- Arutelu ja konverentsi lõpetamine

04.05.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 6). Infopäeval osales 91 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

Mahekonverentsi kokkuvõtet saab lugeda Mahepõllumajanduse Lehest nr 81:

http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Maheleht_2_2018.pdf

Osalejad jäid konverentsi teema ja ettekannetega väga rahule. Hinnati praktikute kogemusi – nii häid soovitusi kui ka õppetunde, et mida mitte teha. Huvi pakub ka nende ettevõtete kogemus, kes on läinud tavatootmisest üle mahetootmisele. Tulevikus soovitakse samuti kuulda mahesektori arengusuundades ja turu trendidest, lähinaabrite Soome, Rootsi ja Taani kogemustest, lisaks mahetoidu mõjust tervisele, mahetooraine kvaliteedist jms.

Konverents toimus Tallinna Lauluväljakul Sööma messi ajal ning osalejaid jäid asukohaga rahule, sest lisaks konverentsile oli võimalik külastada ka messi teisi eksponente. Samuti oli väga hea konverentsi kajastus meedias - mitmed esinejad andsid uudistekanalitele intervjuusid.

2.1.6. Teema: Mahetootmine ja toitlustamine

Toimumise aeg ja koht:

[14.06.2019 Niliske talu \(Adra küla, Harku vald, Harjumaa\) ja Tallinna Kelmiküla Lasteaed](#)
[19.06.2018 Niliske talu \(Adra küla, Harku vald, Harjumaa\) ja Haabersti Vene Gümnaasium](#)

Korraldaja: Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus koostöös Tallinna Linnavalitsusega

Päevakava ja lektorid:

- Mahetootmise põhimõtted, tutvumine Niliske talu mahetootmisega (aiandus, veisekasvatus, töötlemine)
- Mahetooraine kättesaadavus ja hind. Lasteaedade/koolide huvi mahetoidu vastu. Arutelu

Lektorid: Merit Mikk, Krista Kanniste

14.06.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 7). Infopäeval osales 20 inimest.

19.06.2018 osalejate nimekiri on lisatud aruandele (Lisa 8). Infopäeval osales 19 inimest.

Küsimused ja nende vastused, diskussiooni teemad ning osalejate hinnangud ja ettepanekud:

14.06 infopäev oli suunatud lasteaedade ja nende toitlustajate esindajatele ja 19.06 infopäev koolide esindajatele ja toitlustajatele. Infopäeva esimene pool toimus Niliske talus, kus tegeletakse maheaiaanduse, mahelihaveisekasvatuse ja marjade-puuviljade töötlemisega. Ettevõtte juht Krista Kanniste rääkis mahepõllumajanduse põhimõtetest ja sellest, kuidas mahetootmine erineb tavatootmisest. Tutvuti puuvilja- ja marjaistandusega ning degusteeriti ettevõtte toodangust valmistatud töödeldud tooteid. Päeva teises osas rääkis Merit Mikk mahetooraine kättesaadavusest ja hindadest ning mahetooraine kasutamisele viitamise võimalustest (k.a toitlustamise ökomärgist).

14.06 infopäeva teine pool toimus Kelmiküla lasteaias. Osalejad jagasid oma kogemusi mahetooraine kasutamisel ja tõid välja suurimad probleemid, mis on seni takistanud selle laiemat kasutuselevõttu, koos otsiti lahendusi. Osalejad olid teemast väga huvitatud ja tagasiside oli positiivne. Lepiti kokku mitmete edasiste tegevuste osas, mis aitaksid mahetoidu kasutamist lasteaedades edendada.

19.06 infopäeva teine pool toimus Haabersti Vene Gümnaasiumis. Mahetooraine kasutamisele viitamine tekitas tootlustajate seas palju küsimusi ja leiti, et sel teemal on vajalik korraldada eraldi kokkusaamine, kus VTA esindaja räägiks nõuetest ja nende kontrollist detailsemalt. Koolide esindajad olid mahetoidu kasutuselevõttust väga huvitatud, koolide tootlustajate esindajate arvamused olid veidi erinevaid, välja toodi mitmeid potentsiaalselt probleemseid kohti, mis vajavad kiirelt lahendamist. Otsiti lahendusi ja lepiti kokku ka mitmed konkreetset edasised tegevused.

2.2. Teabematerjalid

Käivitunud on 2018. aasta lepingu raames välja antavate teabematerjalide koostamine. Ülejäänud teabematerjalid valmivad III ja IV kvartalil

Haljasväetis – mullaviljakuse parandaja

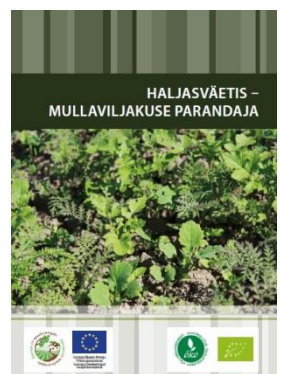
Koostajad: Liina Talgre ja Anne Luik

Fotod: Enn Lauringson, Merili Toom, Liina Talgre, Margus Ess

Väljaandja: Eesti Maaülikool

ISBN 978-9949-629-38-1 (trükis)

ISBN 978-9949-629-39-8 (pdf)

Mahepõllumajanduse nõuete selgitus tootjale*

*Valmis veebiversioon, trükk on planeeritud IV kvartalis.

Autorid Egon Palts, Airi Vetemaa, Reet Roosimägi, Ruth Lauk, Kätlin Laats.

Väljaandja: Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus

2.3. Mahepõllumajanduse valdkonda kajastav portaal

Raamlepingu raames hallati ja hoiti pidevalt asjakohasena mahepõllumajanduse valdkonna infot kajastavat portaali www.maheklubi.ee.

Portaali Maheklubi (www.maheklubi.ee) haldab Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus.

Lisaks maaeluministri 28.04.2015 määruse nr 46 „Teadmussiirde pikaajaliste programmide rakendamise toetus“ § 6 lõikes 4 nimetatud tegevustele avaldati portaalis:

- Nõukogu poolt koostatud ja kinnitatud 2018. aasta Täitja tööplaani (tegevuskava) ja läbiviidud tegevuste info aadressil: http://www.maheklubi.ee/teadmussiirde_programm.
- Raamlepingu raames koostatud Mahepõllumajanduse Leht aadressil: http://www.maheklubi.ee/mahepollumajanduse_leht/
- Info raamlepingu raames toimuvate mahepõllumajanduse infopäevade, täienduskoolituste, konverentside, õpiringide, ettevõtete külastuste ja esitlustegevuse kohta ja nende jaotusmaterjalid aadressil: <http://www.maheklubi.ee/syndmused/>;
- Trükis „Haljasväetis – mullaviljakuse parandaja“ aadressil: <http://www.maheklubi.ee/tootjale/materjalid/>

- „Mahepõllumajanduse nõuete selgitus tootjatele“ veebiversioon aadressil: <http://www.maheklubi.ee/tootjale/materjalid/>

April performance for your website vs. previous month

Users

1.6K ↓ 9.95%

Sessions

2.3K ↓ 17.4%

Bounce Rate

53.42% ↑ 2.6%

Average Session Duration

00:02:04 ↓ 4.05%

How did you acquire your users this month?

Percent of Sessions by Channel

Organic Search

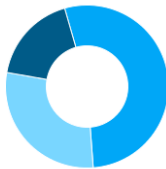
53.25%

Direct

28.97%

All other sessions

17.78%

Joonis 1. ww.maheklubi.ee portaali külastatavus aprillis 2018

May performance for your website vs. previous month

Users

1.4K ↓ 14.2%

Sessions

2.1K ↓ 12.05%

Bounce Rate

56.22% ↑ 5.24%

Average Session Duration

00:01:51 ↓ 10.03%

How did you acquire your users this month?

Percent of Sessions by Channel

Organic Search

54.23%

Direct

31.39%

All other sessions

14.38%

Joonis 2. ww.maheklubi.ee portaali külastatavus mais 2018

June performance for your website vs. previous month

Users

1.4K ▲2.73%

Sessions

2.1K ▲3.21%

Bounce Rate

53.77% ▼4.36%

Average Session Duration

00:02:05 ▲12.53%

How did you acquire your users this month?

Percent of Sessions by Channel

Organic Search

47.74%

Direct

28.39%

All other sessions

23.87%

Joonis 3. ww.maheklubi.ee portaali külastatavus juunis 2018

2.4. Mahepõllumajanduse perioodiline väljaanne „Mahepõllumajanduse Leht“

Aruandeperioodil ilmus mahepõllumajanduse perioodiline väljaanne „Mahepõllumajanduse Leht“.

- **Nr 81, 2-2018:** http://www.maheklubi.ee/upload/Editor/Maheleht_2_2018.pdf (ilmus 30.06.2018)

SISUKORD

Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul ▶ 2

Toitlustuse ökomärk – hea võimalus teavitada tarbijat ▶ 4

Tallinn hakkab lastele mahetoitu pakkuma ▶ 6

Tallinlased soovivad, et lastele pakutaks lasteaias ja koolis mahetoitu ▶ 8

Valitsus kinnitas mahemajanduse tervikprogrammi pindalalise eesmärgi ▶ 9

Mätiku talul on nüüd robotlaut ▶ 9

Setomaa peab plaani mahevallaks pürgida ▶ 11

Eelmisel aastal alustatud maheklasteri tegevused jätkuvad ▶ 12

Mahealade kaarti uuendati ▶ 12

Vastu võeti Euroopa Liidu uus mahepõllumajanduse määrus ▶ 13

Konkursid „Parim mahetootja 2018“ ja „Parim mahetoode 2018“ ▶ 13

Anname agroturismile hoogu ▶ 14

Üle poole taanlastest ostab mahetoitu iga nädal ▶ 15

Sisukord:

- Tegija kogemus – kuidas olla edukas maheturul
- Toitlustuse ökomärk – hea võimalus teavitada tarbijat
- Tallinn hakkab lastele mahetoitu pakkuma
- Tallinlased soovivad, et lastele pakutaks lasteaias ja koolis mahetoitu
- Valitsus kinnitas mahemajanduse tervikprogrammi pindalalise eesmärgi
- Mätiku talul on nüüd robotlaut
- Setomaa peab plaani mahevallaks pürgida
- Eelmisel aastal alustatud maheklasteri tegevused jätkuvad
- Mahealade kaarti uuendati
- Vastu võeti Euroopa Liidu uus mahepõllumajanduse määrus
- Konkursid „Parim mahetootja 2018“ ja „Parim mahetoode 2018“
- Anname agroturismile hoogu
- Üle poole taanlastest ostab mahetoitu iga nädal

Leht avaldati internetiaadressidel www.maheklubi.ee ja www.pikk.ee. Samuti avaldati leht maheklubi Facebooki lehel. E-maili teel saadeti väljaanne kõikidele mahepõllumajanduse registris olnud tootjatele, kes olid sinna edastanud oma e-maili aadressid.

Mahepõllumajanduse Lehte annab välja Ökoloogiliste Tehnoloogiate Keskus MTÜ.

2.5. Õpiringid

Õpiringid (lihavesekasvatus, linnukasvatus, lambakasvatus ja 2 x taimekasvatus) toimuvad II - IV kvartalil.

Mahetaimekasvatuse õpiring I

11.juunil alustas mahetaimekasvatuse õpiring, kus teemaks on maheteraviljakasvatus. Õpiringi korraldab Eesti Maaülikool, juhendad on Liina Talgre ja Anne Luik. Esimene õpiringi kokkusaamine toimus Tartumaal ettevõttes Vainu Agro. Teine kokkusaamine toimus 20. juunil Jõgevamaal ettevõttes Lalluka OÜ. Kaks järgmist õpiringi kokkusaamist toimuvad juulikuus. Kokkuvõtte õpiringide sisust esitatakse õpiringi lõpus.

Mahetaimekasvatuse õpiring II

18. juulil alustab mahetaimekasvatuse õpiring II Saaremaal, juhendajaks Veeve Kaasik.

Teised õpiringid on planeeritud III ja IV kvartalisse.

2.6. Esitlustegevused

Planeeriti ja rajati demokatsed. Demokatsete esitlustegevused toimuvad juulis-augustis.

- Viljelusviiside demonstratsioon: 04.07 ja 16.07
- Teraviljasortide agrotehnika: 06.07 ja 12.07
- Marja- ja puuviljakultuuride sortide ja agrotehnika: 04.07 ja august-september
- Põllukultuuride ja köögiviljade agrotehnika: 19.07 ja augusti II pool

2.7. Ettevõtete külastused

Ettevõtete külastused välisriigis ja Eestis on planeeritud III-IV kvartalisse.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elen Peetsmann
Eesti Maaülikooli Mahekeskus
MAHE PIP projektijuht
elen.peetsmann@emu.ee
tel: 53044003